

TAITOTAULU

KLASSINEN KITARA

Hyväksytty Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnassa 19.6.2018

Päivitetty 6.10.2022

OPINTOJAKSO 1

Kitaraan tutustuminen

Kitaran osat

Miten sävel syntyy

Korkea ja matala

Kitarasta huolehtiminen

Harjoitteluun oppiminen

Tunnilla näytetään, miten kotona harjoitellaan

Vanhempien rooli harjoittelun valvomisessa

Harjoittelukulttuurin luominen kotona: aika, paikka, säännöllisyys

Muistin harjoittaminen, ulkomuistista soittaminen

Soittoasento

Tuolin reunalla, vasen jalka pallilla

Oikean käden asento

Rentous, ryhti, kitaran kannen asento

Sormien nimet ja numerot

Näppäily

Kielten nimet, c-duuriasteikon sävelten nimet

Virityksen harjoittelua: oma kitara vireeseen opettajan kitaran avulla

Vuoronäppäilyä apoyando, IM, vapailla kielillä (aluksi g- ja h- kielet)

Sykkeen säilyttäminen yhteissoitossa opettajan kanssa

Äänen laadun tarkkaileminen

Viivasto, g-avain, vapaan g-kielen sävelen paikka viivastossa

Vasen käsi

Peukalon asento

Keskisormi g-kielen toiselle nauhalle: sormen kaareva muoto

Vuoronäppäilyä kolmella sävelellä: g, a ja h

Nuottien aika-arvoista: kokonuotti, puolinuotti, neljäsosanuotti

Etusormi ja nimetön toisella kielellä: c ja d

Melodia

Perusrytmejä ja niiden matkimista korvakuulolta

Ensimmäiset melodiat sävelillä g, a, h, c ja d

Improvisointia annetun melodian pohjalta

Säkeen hahmottaminen ja esittäminen

Fraseeraus: legato, nonlegato

Ensimmäinen ja neljäs kieli mukaan

Ensimmäinen asteikko: g-duuri alkaen kolmannelta kieleltä

Sointu, intervalli, kuulonvarainen soittaminen

Ensimmäiset murretut soinnut: e, E, a, A, kolmella kielellä

Tirando

Duuri, molli, puoliaskel, kokoaskel

Intervallien ja lyhyiden motiivien matkimista kuulonvaraisesti

Esiintyminen

Esiintymisen harjoittelua opettajan kanssa

Säännöllistä esiintymistä Kitaristien illassa

Yhteissoitto

kuoro, orkesteri

Musiikin kuuntelu

Taidemusiikin kuuntelua

Yhteenvetoa osaamisesta

Neljä yksiäänistä kappaletta ulkomuistista

Asteikot: C, G

OPINTOJAKSO 2

Oikea käsi

Melodia peukalolla

Melodian säestäminen bassoäänellä, joka syntyy vapaalta kieleltä

Melodian säestäminen bassoäänellä, joka ei synny suoraan vapaalta kieleltä

Vuoronäppäilytekniikan kehittäminen: AM, IA, PIPM

Otelauta ja otelautakäsi

Otelaudan rakenne: sama sävel voidaan tuottaa eri asemissa

Kitaran virittäminen ääniraudan avulla

Melodian siirtäminen eri asemiin, sävellajin vaihtaminen

Fraseeraus, nyanssit, äänen laatu

Voimakkuus: f, p, crescendo, diminuendo

Äänen sävyn vaihtaminen pehmeästä teräväksi (sul tasto, ponticello)

Perusongelman kohtaaminen: legato-vaikutelman tuottamisen vaikeus

Soinnut ja asteikot

Kolmisoinnun rakenne

Soinnut a, d, e, C, G, F kaikilla neljällä oikean käden sormella

Tutuimmat säestyskaavat oikealle kädelle

Duuriasteikon rakenne

Asteikot: C, G ja F

Melodisen molliasteikon rakenne

Asteikot: a, e ja d

Kuulonvarainen soittaminen

Helpon melodian matkimista

Ohjelmisto

Alkuperäisiä kitarasävellyksiä tai sopivia sovituksia bassoäänien säestyksellä

Esiintyminen

Keskustelua esiintymisen merkityksestä

Säännöllistä esiintymistä Kitaristien illassa

Yhteissoitto

Kuoro, kitara-duot

Musiikin kuuntelu

Klassisen musiikin kuuntelua äänitteidenavulla tai konsertissa

Käynti kitara-resitaalissa

Kertaus

Vanhojen kappaleiden kertausta

Yhteenvedo osaamisesta

Soinnut: a, e, d, C, G, ja F

Prima vista: helppo yksiääninen

Neljä alkuperäistä sävellystä soolokitaralle tai sopivaa sovitusta, ulkomuistista

OPINTOJAKSO 3

Oikea käsi

tremolo

Apoyando- ja tirando-tekniikan työnjako ja vuorottelu

Arpeggio-tekniikan perusteet

Vasen käsi

Vibrato

Puolibarré

Luonnolliset huiluäänet

Legatotekniikan alkeita

Asteikot, soinnut, kadenssit

Asteikot: C, a, G; kaksi oktaavia ilman vapaita kieliä

Soinnut: D, A, E,

Kromaattinen asteikko

Kuulonvarainen soittaminen, improvisointi

Tutun melodian improvisatorista muuntelua asteikkoa hyväksi käyttäen

Ohjelmisto

Alkuperäisiä kitarasävellyksiä, missä melodiaa säestetään bassolla ja väliäänillä

Esiintymistaito

Keskustelua esiintymisen ongelmista

Säännöllistä esiintymistä Kitaristien illassa

Yhteissoitto

kuoro

Kitara-duot, kamarimusiikki-kokoonpanot

Musiikin kuuntelu

Klassisen musiikin kuuntelua äänitteiden avulla tai konsertissa

Kertaus

Vanhojen kappaleiden kertausta

Yhteenveto osaamisesta

Kaksi alkuperäistä sävellystä soolokitarelle tai sopivaa sovitusta, ulkomuistista

Asteikot: C, a, G; kaksi oktaavia ilman vapaita kieliä

Soinnut: D, A, E,

OPINTOJAKSO 4

Oikea käsi

Arpeggio-tekniikka monipuolistuu

Vasen käsi

Legato-tekniikka laajenee

Asteikot, soinnut, etydit

Asteikkoja tersseissä: C, a, G, e

Soinnut: H, h

Asteikot: C, a, G, e, F, d; kaksi oktaavia ilman vapaita kieliä

Asteikot: oikean käden sormitusvaihtoehdot laajenevat

Kadenssit I-V-I: C, a, G, e, D, E, F, d

Sopivia etydejä tarpeen mukaan

Kuulonvarainen soittaminen, improvisointi

Sointukierto: improvisointia sen pohjalta

Ohjelmisto

Tutustuminen eri tyylikausiin alkaa

Esiintymistaito

Säännöllistä esiintymistä Kitaristien illassa

Yhteissoitto

kuoro

Kitara-duot, kamarimusiikki-kokoonpanot

Musiikin kuuntelu

Klassisen musiikin kuuntelua äänitteiden avulla tai konsertissa

Käynti kitara-resitaalissa

Kertaus

Vanhojen kappaleiden kertausta

Yhteenveto osaamisesta

Kolme alkuperäistä sävellystä soolokitaraalle tai sopivaa sovitusta ulkomuistista

Asteikkoja tersseissä: C, a, G, e

Asteikot: C, a, G, e, F, d; kaksi oktaavia ilman vapaita kieliä

Soinnut: H, h

Kadenssit I-V-I: C, a, G, e, D, E, F, d

OPINTOJAKSO 5

Oikea käsi

Arpeggio-tekniikka monipuolistuu

Vasen käsi

Legato-tekniikka laajenee

Asteikot, soinnut, etydit

Asteikot: kaikki sävellajit, duuri ja melodinen molli; kaksi oktaavia

Asteikot: laaja valikoima oikean käden sormitusvaihtoehtoja

Kadenssit I-V-I: kaikki sävellajit

Kromaattinen asteikko, kaikki kielet kaikki asemat

Sopivia etydejä tarpeen mukaan

Kuulonvarianen soittaminen, improvisointi

Melodian matkimista ja muuntelua: säerakenne, sointukierto

Ohjelmisto

Tutustuminen varsinaiseen konsertti-ohjelmistoon alkaa

Esiintymistaito

Keskustelua esiintymisen ongelmista

Säännöllistä esiintymistä Kitaristien illassa

Yhteissoitto

kuoro, orkesteri

Kitara-duot, kamarimusiikki-kokoonpanot

Musiikin kuuntelu

Klassisen musiikin kuuntelua äänitteiden avulla tai konsertissa

Käynti kitara-resitaalissa

Kertaus

Vanhojen kappaleiden kertausta

Yhteenvedo osaamisesta

Neljä alkuperäistä sävellystä soolokitarelle, helpohkoa konserttiohjelmistoa, ulkomuistista

Asteikot: kaikki sävellajit, duuri ja melodinen molli

Kadenssit I-V-I: kaikki sävellajit

OPINTOJAKSO SYVENTÄVÄ

Opintojen tavoitteiden asettaminen

Painopistealueet: instrumentin hallinnan osuus omassa musiikillisessa kehityksessä

Painopistealueet: tyylikaudet, kamarimusiikin osuus, säveltäjät

Päivittäisen harjoittelun määrä: mihin tähdätään

Omien vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen

Harjoitusohjelman laatiminen: laadukas harjoittelu

Ei-musiikillisten sormiharjoitusten asema

Soittoasento, ruumiillinen terveys

Venyttely, voimistelu, rentous

Soittoasennon seuraaminen, mahdollisesti kuvataallenteiden avulla

Harjoittelun jaksottaminen ruumiillisen hyvinvoinnin kannalta

Ohjelmiston laatiminen

Ohjelmiston suuren linjan valitseminen oman kiinnostuksen ohjaamana

Kitaran ja kitaramusiikin historia

Suurimuotoisten teosten analyysi

Suurimuotoisen teoksen harjoittelu

Muisti, tulkinta, esiintyminen

Oman konsertin suunnittelu

Muistin tietoinen kehittäminen harjoitustilanteessa

Esiintymiset Kitaristien illassa ja muissa tilaisuuksissa

Tulkinnallinen kokonaisnäkemys esitettävästä teoksesta

Sovittaminen, sormitusten laatiminen

Sovittaminen toiselta instrumentilta kitaralle

Sormitusten laatiminen puutteelliseen tai huonoon sovitukseen

Säestystaidot, improvisointi, kuulonvarainen soittaminen

Säestys sointujen reaali-merkinnästä: säestys sovittamisena

Improvisointi, esimerkiksi kansanmusiikkiaiheista sopivassa ryhmässä

Kuulonvarainen matkiminen improvisaatio-ryhmässä

Soittotekniikan laajentaminen

Kynsien osuus

Keinotekoiset huiluäänet

tremolo

Arpeggio-tekniikat

Korusävel-tekniikka

Sävyjen rikastuttaminen

Äänen laadun valvonta

Yhteissoitto

Kitara-duot, kamarimusiikki-kokoonpanot

Musiikin kuuntelu

Konserttikäynnit

Mestarikitaristien soittoon tutustumista tallenteiden avulla

Yhteenveto osaamisesta

Taito suunnitella ja toteuttaa lyhyt kitara-resitaali

Taito analysoida, harjoitella ja omaksua laajamuotoisia kitarasävellyksiä

Kamarimusiikilliset perustaidot

Perehtyneisyys musiikin tyylikausiin, erityisesti kitaran ja kitaransukuisten soitinten näkökulmasta

Perustaidot säestämisessä, improvisoinnissa, sovittamisessa ja sormitusten laatimisessa

ASTEIKOT, KOLMISOINNUT KADENNSIT	
C-duuri	
G-duuri	
D-duuri	
A-duuri	
E-duuri	
H-duuri	
Fis-duuri	
Cis-duuri	
F-duuri	
B-duuri	
Es-duuri	
As-duuri	
Des-duuri	
Ges-duuri	
Ces-duuri	
a-molli	
e-molli	
h-molli	
fis-molli	
cis-molli	
gis-molli	
dis-molli	
ais-molli	
d-molli	
g-molli	
c-molli	
f-molli	
b-molli	
es-molli	
as-molli	
kromaattinen asteikko	